

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 „ —
Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó“ címére küldendők, (Rákóczy-utca 25. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitlér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Az anarchia felé!

Ellenségeink ismét súlyos csapat akarnak mérni a magyar katolicizmusra. Sok jel arra vall, hogy ismét újabb egyházpolitika készül. Előbb a lelkeket akarták elidegeníteni az egyháztól, most úgy látszik, vagyona ellen törnek. Kezdetben csak egy-egy obskurus folyóiratban láttak napvilágot az ilyen irányú ezikkek, csak egy-két szűkebbkörű értekezleten kísértett a zsiros falatunak ígérkező eszme. Ma már nyilvánosan, népgyűléseken és a hatóság assistentiája mellett izgatnak az egyházi vagyon ellen s a zsidó-szabaddkőműves érdekeket szolgáló, különféle árnyalatu, kis és nagy liberális lapok rohamos előszeretettel készítik elő a talajt, s csinálják a mesterséges hangulatot az egyházi vagyon elkobzására.

Legutóbb a nemzetközi szociálisták husvétii gyűlése szolgált alkalmul az egyházellenes törekvéseknek. A szocialisták 26 pontból álló új pártprogramot alkottak, melyben — egy-két okos és más pártok által is hangoztatott reform mellett — követelik a munkásosztály

felszabadítását az „országuralom megszüntetésével,“ a magántulajdon megdöntésével s közös tulajdonná leendő átalakításával; a vallás és egyház megdöntését, a vallás-tanítás eltörlését, az egyházi birtokok elkobzását és köztulajdonba való vételét.

Világos dolog, hogy a szociálisták megvetve törvényeinket követeléseikkel nyíltan hadat üzennek a fenálló társadalmi rendnek; semmibe sem véve a tulajdonjog sértetlenségét, el akarják rabolni mások jogos tulajdonát, hogy saját céljaikra használhassák fel. Munkátlan, dologkerülő emberek élősdiék módjára akarnának a mások munkája árán összegyűjtött szerzeményen osztakozni. Szeretnék kiirtani az emberek szívéből a vallásnak még csiráját is, mert tudják, hogy ez az út vezet legbiztosabban az általános felfordulás felé, mikor aztán szabadon halászhathatnak a zavarosban. És mindezt teszik a hatóság jóakaratu ellenőrzése mellett, sőt a hatóság megengedte azt is, hogy a szociálista „vezérek“ tiszteletére rendezett fáklyásmeneten „Le a csuhával,“ „Nem kell vallás“, „Vegyétek el az egyházi vagyont“

és hasonló felirattal ellátott táblákat hordozzanak.

Nem kérdezzük, vajjon akkor is megengedték volna ezeknek a tábláknak körülhordozását, ha azokon ilyen feliratok ékeskedtek volna „Le a zsidókkal,“ „Vegyétek el a bankárok pénzét,“ „Osszátok el a zsidó nagyságos urak földjeit,“ csak konstatáljuk a hatóság jóakaratu elnézését, melyet a kath. vallás és egyház sértegetésével szemben tanúsított, valamint konstatáljuk azt is, hogy a liberális sajtó tüntető rokonszenvvel emlékezett meg a szociálisták gyűléseiről és rosszul palástolt kárörömmel tárgyalta a kath. vallás és egyház ellen indított támadásokat.

Ezek a jelenségek veszedelmesen hasonlítanak ahhoz a taktikához, melylyel a liberálisok a kilencvenes években bevezették az egyházpolitikai harcokat s melylyel előkészítették az egyházra sérelmes törvények behozatalát. A liberálisok zászlóvivői, a zsidók és szabaddkőművesek akkor is a nemzet megkérdezése nélkül az utcza népére támaszkodva sürgették az egyház hitelveibe ütköző kötelező polgári házasság és felekezetenküliség tör-

TÁRCSA.

Álláspontom.

Emberek közt magam?
Átallom mutatni;
Mert a nyögéseket,
Panasz-beszédeket
Nem győzöm hallgatni.

Hisz sóhajtásaim
Nekem is volnának;
De el nem árulom
Holmi szöszön-boron
A kíváncsiságnak.

Bumat a világnak
Én nem adom tudtul,
Hisz tapasztalásból
Tudom, hogy mint máskor,
Minden jóra fordul.

Lám, az égi nap sem
Borus egyfolytában;
Kevés idő múltán
A zord felhő fogytán
Kiderül vidáman.

Remete módjára
Elvonulva élek;
A magány esendjében,
Mint madár fészékében,
Oly nyugodt a lélek.

Töltöm napjaimat,
Legegyszerűbb módon;
Földi dicsőségre,
Muló, hiu fényre
Épen nem vágyódom.

Nem vagyok irigyo
Én a magas rangnak;
Kiket a sors emel,
Mint más, szegény ember,
Épen úgy meghalnak.

Mint egy ismeretlen,
Ugy viselem magam;
De ki mindamellett
Ismeretes lehet
Ha rá alkalma van.

Vagy mint ki szomorú,
Mégis örvendező,
Magam úgy érzem én,
Vagy mint ki bár szegény,
Mégis bővelkedő.

Bús nem vagyok soha
A nélkülözésben.
Hisz azt, mi a léthez
Föltétlen szükséges,
Kirendeli Isten.

Kertem madárkált
Veszem példaképül;
Ezek mind dalolnak,
Bár nem tudják, holnap
Mi lesz eleségül.

A Gondviselésnek
Órködő szelleme
Ugy ragyog előttem,
Mint a nap az égen,
Fénysugárral tele.

Az alkonyt örömmel
S gyakran nézdegelem;
Az eszembe hozza,
Mi az ember sorsa
Majd végezetében . . .

Ő is lehanyaglik
Végén életének;
Ám kissé pihenve,
Egy örök életre
Ujlag felébred.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű
természetes hashajtószer.

vénybe iktatását. Nem lehetetlen, hogy a „jog, törvény és igazság“ alapján álló szabadelvűek, ismét az ország megkérdezése nélkül, ürügyül használva ikertestvéreik, a nemzetközi szociálisták által félrevezetett tömeg követeléseit, talán már a közel jövőben előállanak az egyházi vagyon ellen intézendő hajszájukkal. Az egyház támadóinak sorában a szociálisták és liberálisok karöltve szoktak eljárni. Így volt ez a multban, így lesz a jövőben is.

Ellenségeinknek e jogfosztó törekvésével szemben védekezniük kell, ha nem akarunk csatát veszteni. A Weltner Jakabok és Izráelek által félrevezetett munkásnépet fel kell világosítani a zsidó „vezérek“ turpisságairól, jogtalan követeléseiknek Isten és a haza ellenes voltáról, helyesen megalkotott és jól vezetett munkásegyletek segélyével vissza kell hódítanunk a keresztény társadalomnak, a mindinkább tért foglaló vallástalanság ellensúlyozására szívébe kell oltanunk a vallás és egyház iránti ragaszkodást, a hazátlan nemzetköziség eszméje helyett a keresztény magyar haza rajongó szeretetét. Érdeklődjünk állandóan a kisemberek bajai iránt, ismerjük meg jogos panaszait, igyekezzünk e társadalmi betegséget minden erővel orvosolni.

Szervekedjünk politikailag. Támogassuk a néppártot, a magyar katolicismusnak az ország házában ez idő szerint való képviselőjét. Ez a párt a keresztény érdekek védelmét irta zászlójára. Tegyük erőssé, hogy majd annak idején az egyház elleneivel felvehesse és diadalmasan megvívassa a harcot. Mert ez a harc előbb vagy utóbb, de kikerülhetetlenül be fog következni, s ha nem lesz erős a képviselőtünk, mi fogjuk a rövidebbet huzni az egész vonalon. Intő példaként szolgálhat erre a francia katolikusok sorsa.

Nem kell tehát összedugott kézzel, a világ zajától félrevonulva

nézni az eseményeket, hanem abban a körben, ahova sorsa vezérelte, tegye meg mindenki a maga kötelességét ezzel a veszedelmes áramlattal szemben, mely a kath. egyház megtörésére irányul. Mert ha mi nem csináljuk a históriát, majd csinálnak nekünk ellenségeink olyat, hogy nem fogjuk megköszönni a készséges közreműködést.

Csánk István dr. 1838—1903.

Egyházmegyénknek egy érdemekben gazdag plébánosa költözött el az élők sorából pénteken éjjel Csánk István dr. fénylélkész személyében.

Pár héttel ezelőtt érte az első szerencsétlenség, mely ágyba döntötte. Utazás közben kocsija feldőlt, mely alkalommal súlyos sérüléseket szenvedett. Már kezdett lábadozni betegségből, de egy alkalommal, hogy a gyötrő szomjuságtól szabaduljon, hideg vizet hozatott a kútról, melyből egy jókora pohárral megivott. Ez okozta halálát. A különben is gyenge testalkatu ember tüdőgyuladást kapott, melytől sem a gondos ápolás, sem az orvosi kezelés nem tudta megmenteni. Szünetelésétől a halál váltotta meg.

Csánk István egyházmegyénknek egyik legrokonszenvesebb, általános tiszteletben és közszeretben álló alakja volt. Nemes lelkével és jó modorával mindenkit lekötöztetett, szívesen voltak környezetében ifjak és öregek egyaránt.

Kartársait rendkívül szerette, az oldala mellett működő segédlelkészek könnyek közt váltak el tőle, ha a felsőbbbség akarata más helyre szólította őket. Soha sem az elmentéket kereste, sőt maga volt a legelső, ki atyai bánásmódjával igyekezett kellemessé tenni a hozzá került ifjaknak a különben is sok keserűséggel saturált életet. A megyében csak az egyszerű „Pista bácsi“ névvel tisztelték meg, ami pedig az bizonyítja, hogy őszinte szeretettel ragaszkodott hozzá mindenki.

Épen ilyen atyai bánásmódot tanusított hűveivel szemben. Böles tapintatát mi sem

bizonyítja jobban, minthogy azon nehezen hajlítható nép, kik között évtizedeken át működött, valósággal rajongott érte, s nagyrabecsülésének jeleivel napról-napra kitüntette.

És ő ezt meg is érdemelte igazán. Lelkiismeretes vezetőjük volt nemcsak a vallási dolgokban, hanem a társadalmi téren és ügyesbajos esetek felmerülése alkalmával. Jó tanácsaival, utasításaival mindenkor kész volt ellátni az arra szorult egyéneket, s befolyásával igyekezett igazságos ügyöket elő is segíteni. És ezt tette minden utógondolat nélkül, a maga részére semmi hasznot, vagy előnyt se nem várva, se nem keresve érte. Ki tudná megmondani, hányan vannak hűvei között, kik hálatelt szívvel mondtak jóságáért életében köszönetet, haló porában pedig áldani fogják emlékezetét.

Gondos és igazán mintaszerű lelkipásztor volt. Végtelen lelki örömet talált abban, hogy Isten templomát a lehető legnagyobb esinnal ékesítse. Meglepő volt ez a rend és tisztaság, mely az Urnak az ő gondozására bizott hajlékában uralkodott. Éppen ilyen buzgalommal csinostgatta hűveinek lelki szentélyét, mihelyt észrevette, már csirájokban igyekezett lenyesni a koros növényeket, nehogy elvonják a nemes törzstől az életerőt.

Lángbuzgalmat fejtett ki a magyarosodás ügyének előmozdítása körül. Az ő akciójának tulajdonítható, hogy Fény olyan haladást tett ezen a téren előre, aminővel vármegyénkben idegen ajku község lakossága aligha dicsekedhetik.

A magyarnak közös jellemvonása, a vendégszeretet karakterének kiváló tulajdonságát képezte. Háza nem egyszer volt találkozó helye egy papságnak, mint a vármegye intelligenciájának. Szívesen ment a jó Pista bácsihoz mindenki, hol őszinte szívélyes fogadtatásra, igaz barátságra talált.

Testvéreivel és rokonaival szemben jó szívének melegét naponként éreztette. Épen azért olyan nagy és mélyreható a fájdalom, melylyel szerettei ravatalát körülállották.

A szegényekkel szemben könyörületes volt. Tőle soha sem távozott üres kézzel, aki az emberek segítségére szorult.

Csánk Istvánt őszintén gyászolja min-

Ekként éldegélek

Csendben napról-napra;
Életem végeztéljád,
Fáradtságim díját
Elmémbe forgatva.

Csak is így nyugtat meg

Ez a földi élet,
Ha égi reménység,
Ez a kedves szépség
Táplálja a szívet.

Ki ily életszabályt

Hűségesen tart meg,
Az mind dalolva él
S ha végső utra kél,
Fütyörészve hal meg.

Beregi Sándor.

Az én barátom.

I.

Borús kedélyű volt mindig Lénárd ur. De azért a legpontosabb hivatalnok. Harmincz forintért meg is lehet követelni mindenkitől — pláne a diurnistától — hogy pontos legyen, pontos, mint az a bizonyos Wekker-

óra. És Lénárd ur ilyen pontos vala, pedig nem is volt Wekker-órája. Téliidőn reggel mielőtt még begyújtott volna a szolga, ő már ott ült a sarokban, ütött, kopott sárga ruhájában asztalánál és a legboldogabban böngészte ki az iratesomókból az iszonytatóan rossz betűket, melyeket a böles birák vetettek oda a legjobb akarattal s melyek nekünk, diurnistáknak ajkaira a legkülönbözőbb atkokat csalták.

Diurnista voltam én is, meg az volt az én Lénárd barátom is, de mig ő verseket irt, addig én a tárczában (ez egyszer nem a pénzesben, bár azt sem vetettem meg) találtam kedvem. Abban azonban akaratunk ellenére is megegyeztünk, hogy rosszabb verseket nem irt, mint a milyen tárczákat én.

A hivatalos óra alatt soha egy szót sem szólt volna, hivatalos óra után pedig teljesen magának élt.

Mi a „Kék rózsá“-ba mentünk vacsorálni, ő otthon töltötte el az estét s másolt erősen, de ilyenkor nem hivatalos aktákat, hanem saját költeményeit. Most is, mikor kijöttünk az irodából s vacsorálni hívtam, azt mondta, ma nem vacsorázik.

— Nem vacsorázom ma Gyula, szükségem van pénzre. Mindössze csak két hónapig kell még kuporgatnom s kezembem lesz a kiadás ára. Értesz Gyula engem, kiadhatom a költeményeim két hónap mulva.

— Már hogyne értenélek, hiszen nekem is szándékomban van tárczáim kiadása, de nem most. Cseppet sem akarom magam kitenni a lehúzásnak.

— Értelek Gyula, ezzel azt akarod mondani, hogy én is várjak még. Hát hiszen várnék én szívesen, de mikor Margit már tudja, te, ő már tudja . . .

— És te szereted Margitot?

— Szeretem-e? Szívemből, lelkemből.

— Pedig nem szeretni való lány az Lénárd!

— Az irigység beszél belőled Gyula. Mit tagadjátok? A multkor is, mikor kísérttem, sunyin mosolyogtatok rám, meg rá is, észrevettem jól. S a mikor az okát kérdeztem mosolygástoknak, titkoltatok mindent előttem, titkoltad te is Gyula.

Megsajnáltam az én Lénárd barátomat, olyan különös, olyan tetszetős volt most, a mikor sápadt arcán az erőltetett mosoly

den papja egyházmegyénknek, szomoruan állják körül sirhantját hivei, kikre nézve csaknem négy évtizeden át folytatott áldásos működése után ugyszólván nélkülözhetetlenné vált.

A boldogult Nyirbátorban született 1838. aug. 16-án. Iskolai tanulmányait különböző helyeken jeles eredménnyel végezte, mi által magára vonta egyházi főhatóságának figyelmét, s ennek következménye lett, hogy a philosophiai és theologiai ismeretek elsajátítása végett Rómába küldötték. Itt avatottatott a filozofia doktorává, egyuttal a theologiai tudományok borostyánkoszorusa lett, ugyanott szentelték pappá 1863. május 10-én.

Egyházmegyéjébe visszatérve, 1864. nov. 1 től segédlelkészi minőségben egy fél évig Nagybányán működött, de már a következő év husvétja után az ungvári gymnasiumhoz helyettes tanárnak lett alkalmazva. Itt sem maradhatott sokáig. Hajlamai a lelkeskedés terére vonták, s már 1866. augusztus havában szaniszlói plebános lett. Tizenegy éven át működött itt fellebbvalóinak elismerése mellett a hivek szeretetétől környezve. 1877. július 20-án a fényi plébániai javadalomba iktattatott be. Itt élte le életét ivadalmazó munkálkodásban, egyházközségeink felvirágoztatásáért latba vetvén minden erejét. Főpásztorá érdemeinek elismerésül 1886. decz. 24-én szentszéki tanácsosnak nevezte ki.

Csánk állandóan tagja volt a vármegyei törvényhatósági bizottságnak, hol egy legjobb tudásával, mint nemes lelkének akaraterejével igyekezett tehetségeit a közügy javára értékesíteni.

Elhunytától a gyászoló család a következő halotti jelentést bocsátotta ki:

Alulírottak úgy maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk forrón szeretett testvérünk, sógor, illetve nagybátyánk *Dr. Csánk István* fényi plébános, szentszéki ülnök, vármegyei bizottsági tag s a Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank igazgatósági tagjának folyó hó 17-én életének 65 ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele és Fényen töltött 25 évi plébánoskodása után bekövetkezett csendes elhunytát.

A megboldogult földi része folyó hó 19 én délután fél 4 órakor fog Fényen örök nyugalomra helyeztetni; lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó

20-án reggel 9 órakor fog a fényi plebániai templomban az Urnak bemutatatni.

Fény, 1903. ápril 18.

Az örök világhosszág fényeskedjék neki. Béke poraira!

Özv. Lengyel Endréné szül.: Csánk Hermin, Töttösy Sándorné szül. Csánk Paula, és Csánk Lajos testvérei. Özv. Csánk Nándorné szül. Bornemissza Ida, Schick Ignác, Kiszely Károly, Töttösy Sándor, Csánk Lajosné szül. Lubinszky Anna sógorai és sógornői. Schick Aurél, Schick Emil, Schick Mariska férj. Nagy Györgyné, Dr. Csánk Béla, Csánk Ida férj. Kovács Bálintné, Csánk Ilona férj. Szikszay Károlyné, Csánk Margit férj. Horváth Gézáné, Lengyel Vilmos, Rottman Mariska férj. Péchy Lászlóné, dr. Rottman Elemér, Csánk Rudolf, Csánk Boriska, unokaöccsesei és hugai.

Temetése vasárnap délután történt. Ravatala a templomban volt felállítva, melyet körülvelt az egész község lakossága. Óriási néptömeg, beláthatatlan sokaság kísérte utolsó útjára. Ott volt Nagykároly városának és a vármegyének intelligentiája, ott volt teljes számmal a kerületi papság, az erdői kerületet *Láng Ferencz* esperes képviselte. Városunkból *Hehelein* Károly prépost-kanonok és dr. *Wolfenberg* Alajos voltak jelen. A temetési szertartást *Hehelein* Károly prépost-kanonok a jelenlevő papság segédletével végezte. Utána könnyekig megható beszédet intézett a közönséghez. A jelenvoltak sirtak, hangosan zokogtak, úgy hogy igazán megindult a lélek ama fájdalom látára, mely hiveinek lelkére nehezült a súlyos veszteség miatt. Azután megindult a menet a temetőbe. Holttestét a legelőkelőbb helyre, a kápolna előtti szép térségre helyezték el. A sir beszentelése után *Hehelein* kanonok ismét rövid beszédet mondott, azután a sokaság könnyei és imái közt átadták az elhunytat az anyaföldnek, s a gyászoló közönség mély bánatával eltávozott a szomorú helyről.

H I R E K.

Személyi hír. *Kónya* Albert es. és kir. altábornagy Miskolcra csütörtökön este városunkba érkezett, s másnap szemlét tartott az 5. gyalogezred legénysége felett.

Új csendőrpáncsnok. *Árkosy* Mihály Károly csendőrhadnagy Alsó-Kubinból Nagy-Bányára helyeztetvén át, állomását mint csendőrpáncsnok közelebb már elfoglalta.

vonásai, beesett szemében pedig a könnyek jelentek meg, hogy önkéntelenül is megcsókoltam, aztán nevetve tettem hozzá:

Add ki költeményeidet Lénárd, de azért gyere a „Kék rózsá”-ba, tudod, az öregem küldött ma tíz forintot.

Lénárd ez egyszer nagyon is komoly volt.

— Nem mehetek; azt mondják, a mellbeteg embernek árt a dohányfüst s a vendéglő. Orvosom épen tegnap mondta, hogy lehetőleg mindig tiszta levegőjű szobában legyenek. Nekem már lefujták a vendéglőt, de máskülönbben nem is igen vágyakozom utána.

— Csak ez egyszer gyere be Lénárd a kedvemért. Isten ugyse megharagszom, ha nem jössz!

És Lénárd köhögött erősen, aztán jött lassan, vontatottan, mintha ólom lábakon járna, mintha a vesztőhelyre viúnék.

II.

A „Kék rózsá”-ban éjfélig ültünk s

bár elég hangosan folyt a szó, Lénárd nem a legjobban érezte magát. Akkor oda szól-tam hozzá:

— Gyere velem Lénárd, igyunk meg egy feketét s menjünk haza.

Utközben kérdeztem:

— Még mindig szereted Margitot? Én mondom neked, nem szeretni való lány az. Nem szólt rá semmit, de látszott rajta, hogy nem a legszivesebben beszél most ezekről a dolgokról.

Oda értünk a koresmához. Bent szürke volt a lég a szivar füsttől, mint afféle alsóbb rendű vendéglőben; a petróleom-lámpák halványan pislákoltak, a hosszú éjszakázástól sáppadt, beesett arcú pinczerek csak nagynehezen kerültek elő bóbiskoló fejjel, tántorgó léptekkel.

Feri, az egy szál cigány ott húzta a sarokban valami vidéki virgонец legényeknek. És mind ez nekem föl sem tűnik, ha az én szomorú Lénárd barátom meg nem szólal:

Gyászhir. *Keresztszeghy* Lajos budapesti kuriai bíró e hó 18-án, életének 82-ik, boldog házasságának 49-ik évében rövid párheti betegeskedés után Budapesten elhunyt. A boldogult fiatal korában városunk ügyvédi karának egyik legkeresettebb és kiváló képzettségű tagja volt. A szabadságharc kitörésekor ő is kardot kötött, s vitézül harcolta át a nemzet nagy küzdelmét. A hadseregben főhadnagy hadbírói rangra emelkedett. A világhosi fegyverletétel után ismét visszatért városunkba, s folytatta ügyvédi praxisát. Innen nevezetett ki a budapesti ítélőtáblához bírónak, később kuriai bírói rangra emelkedett. Hült tetemeit e hó 20 án délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra Budapesten a Kerepesi-utjtemetőben. A boldogultban dr. *Keresztszeghy* Lajos helybeli ügyvéd édes atyját gyászolja. — *Papp* József nagyszokondi körjegyző e hó 21-én reggeli 1 órakor életének 53-ik, boldog házasságának 30-ik, jegyzői működésének 33 ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. Hült tetemeit holnap délelőtt 9 órakor helyezik a nagyszokondi sirkertben örök nyugalomra.

Ügyészi kinevezés. Ó felsége a király ifj. *Jákó* Sándor debreczeni törvényszéki albirót a máramarosszigeti ügyészséghez alügyésznek nevezte ki.

Elbocsátott hadnagy. A honvédelmi miniszter *Köszegi* Andor 12. honvédegyalozredbeli hadnagyot saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

Primiczia. Husvét második és harmadik napján felszentelt ifjú áldozópap, *Szabó* Lajos a múlt vasarnap tartotta meg első szent miséjét a nagykárolyi róm. kath. templomban. A manuduktori tisztet *Palczér* Ernő kegyesrendi házfőnök töltötte be. Az alkalmi szent beszédet *Jaklovics* György tiszaujlaki segédlelkész mondotta. Délben a primicziáns szülei házában fényes ebéd volt.

Új főkönyvelő. A Népbank részvénytársaság a szerencsétlen véget ért *Berghoffer* István főkönyvelő helyére *Muhly* Miklós könyvelőt választotta meg. — Ugyanakkor előlépett *Nyígriny* Sándor, aki könyvelő és *Kanovics* László, aki segédkönyvelő lett.

A hadsereg köréből. Ó felsége a király fogarasi *Tamássy* Béla ezredesnek, a kassai III. honvédkerületi parancsnokságnál rendszeresített tábornoki helyre való beosztását elrendelte.

— Mond csak Gyula, ilyen helyreszoktál te járn?

— Hja, barátom harminez forintért elegánsabb helyre nem telik!

Fanyarul mosolyogtam, Lénárd pedig keserűen, az én mosolyom tettetett volt, az övé pedig igazán szivből jövő, igazán szivet tépő . . .

A feketét megittuk, Lénárd felkelt s oda ment a mulatozó virgонец legényekhez, mert, mint mondta, ismerős nőalakot lát köztük.

A sok férfi közt csakugyan volt egy nő is, a kit mikor megpillantott, egyszerre halálsáppadt lett s zokogva suttozta:

— Margit!

Aztán egyenesen haza futott, tűzbe dobta összes költeményeit s kaczagott hangosan, kaczagott keserűen, örülten, ha . . . ha . . . az én Lénárd barátom! . . .

Ifj. Király Géza.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Rajczy* János mátiszkalkai járásbírói betétszerkesztő irnokot betétszerkesztő segédtelek-könyvvezetőnek, *Verb* János nagykarolyi járásbírói betétszerkesztő szakdíjnokot telek-könyvi betétszerkesztő irnoknak nevezte ki.

Nem véglegesített tisztviselők. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a rendelkezési állapotba helyezett és ideiglenes szolgálattételre a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez beosztott vármegyei alszámvevők közül *Márton* Elek volt alszámvevőt és *Csési* József díjnokot korukra való tekintettel, nem szándékszik az év végén az állam szolgálatába átvenni. Utasította azért a vármegyét, hogy elhelyezésük, esetleg nyugdíjaztatásukról gondoskodják. *Budaházy* Zsigmond és *Bodnár* László irnokot sem veszi át, mert nincs számviteli vizsgájuk s így ezek elhelyezéséről is a vármegyének kell gondoskodni az év végén.

Hymen. *Kánya* Jenő cs. és kir. 5-ik gyalogezredbeli hadnagy jegyet váltott *Breit-meyer* Margit kisasszonnyal Aradon. — *Strihradny* Kálmán a nagybánya — zsbói vasut fiatal mérnöke a napokban vezette oltárhoz Nagybanán *Sivi* Gábor kir. közjegyző leányát, *Edit* kisasszonyt. Az esketési szertartást *Szöke* Béla h. lelkes végzte, ki az ifju párhoz szép alkalmi beszédet intézett.

Jubiláris ünnepély. *Papp* Gyula adópénztáros a mult szombaton ünnepelte szolgálatának 25 éves jubileumát. Örömnapija volt ez nemcsak a helyben működő hivataltársainak, de ugy a közelből, mint a távolabbi vidékekről is számosan jelentek meg a példás buzgalmu kartárs tiszteletére. Több adóhivatal tisztikara pedig táviratilag üdvözölte. Hivataltársai reggeli 8 órakor testületileg keresték fel az adóhivatal helyiségében, hol *Kádas* József ellenőr tolmácsolta meleg hangon azon érzelmeket, melyeket iránta a személyzet minden tagja őszintén érez. Tiszteletök jeléül e nap emlékére egy értékes ezüst dohányzó készüléket nyújtottak át neki, ami az ünnepeltet láthatólag meglepte. Este a kath. kaszinó helyiségeiben gyűltek össze tisztelői és jóbarátai, hogy pályafutásának e nevezetes határpontján a buzgón teljesített munka érdeméül elismerésöknek kifejezést adjanak, kitartást és akaraterőt kívánjanak neki a jövőre. Az egybegyűltek száma közel százra ment. Az első pohárköszöntőt *Kádas* József adóhivatali ellenőr mondotta, kartársai nevében éltetvén az ünnepeltet. Ezután a kaszinó alelnöke, *Fodor* Gyula dr. emelt poharat, az egyesület nevében üdvözölvén őt. *Fechtel* János dr. kiemelte az ünnepelt példaadó vallásos buzgóságát, s kívánta, hogy tetteinek a jövőben is ez legyen irányítója. *Fásztus* Elek a munka emberét éltette benne, ugyanő emelt poharat nejeért, a gyermekeiért dr. *Fodor* Gyula. Meg kell emlékeznünk dr. *Fejes* István ügyvéd két humoros beszédjéről, melyekben az elhangzott tósztokat apostrofálva nagy derűtséget keltett. Számos dikió fűszerezte még az estélyt, melynek hangulata derült, emelkedett volt. A vendéglősök kiszolgálásairól egyáltalában nem szokásunk soha említést tenni. Az rájuk nézve életkérdés, hogy vendégeik igényeit teljes mértékben kielégítsék. És ha ez sikerült, csak kötelességöknek feleltek meg. *Pongrácz* Lajos azonban ez alkalommal olyan szervirozást produkált, amely nemesak kifogástalan, de fejedelmi volt. Ilyet Szatmáron még nem láttunk, pedig 17 év alatt számos banketten volt alkalmunk résztvenni. A derék vendéglős tehát ezuttal megérdemli, hogy nevét e lapok hasábjain dicsérelőleg megörökítsük.

Elöléptetések. A kir. pénzügyminiszter *Sárkány* Dániel s *Nagy* Kálmán helybeli kir. állampénztári tiszteket 1903. április 1-től kezdődő érvénnyel a XI. fiz. osztály 1-ső, illetve a XI. fiz. osztály 2-ik fokozatába előléptette.

Kinevezés. Vármegyénk alispánja *Tima* Géza csengeri róm. kath. tanítót a csengeri szolgabírói járás területére faiskolai felügyelőnek nevezte ki.

Szép ünnepély. A zárdabeli három nőképző-intézet növendékei nagyszerűen sikerült ünnepélyt rendeztek vasárnap délután 1/2 5 órakor a püspök ur Ónagyméltóságának valóságos belső titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmából. Az ünnepség az intézet remekül feldiszipított nagytermében folyt le. A püspök ur Ónagyméltóságán kívül jelen voltak *Szabó* Norbert nagyprépost, *Hámon* József prépost-kanonok, *Pemp* Antal és *Lessenyey* Ferencz dr., kanonokok, *Kiss* Zsigmond ezredes, *Obauer* Rezső őrnagy és még számosan a közönség sorából. A műsort Haydn Symphonie című darabja vezette be, melyet zongorakiséret mellett hegedűn *Szilágyi* Erzsébet, *Gidó* Rózsa, *Erdős* Vilma és *Kováts* Mária növendékek játszottak. Ezután *Simonyi* Lenke mondott üdvözlő beszédet a püspök urhoz. A program harmadik pontját a három képzőintézet összes növendékei által lelkesen énekelt üdvözlő dal képezte. *Kerekes* Julia zongorakisérete mellett ügyesen előadott harmoniumjáték után a növendékeknek egy igen szép karéneke gyönyörködtette a hallgatókat. *Bod* Gizella zongora, harmonium és hegedű kíséret mellett a „Gmundi hegedűs” című melodramát megkapóan, mély érzéssel és kellő színezéssel adta elő. *Erre* Glózer Karmella, *Kerekes* Irén, *Puskás* Theodora és *Ferentzy* Edita négyes zongorajátéka következett, melyet nagy élvezettel hallgattak meg a jelen voltak. A harmoniumjáték és az üdvözlő dal annyira megtetszett a püspök ur Ónagyméltóságának, hogy mindkettőt megismételtette. A püspök ur Ónagyméltóságát láthatólag meglepte a gyöngéd figyelem, mely a növendékek részéről nyilvánult, s mintegy viszonzásul részükre másnap szünetet engedélyezett.

A közgyámi állást, mely *Raab* Sándor előlépése folytán megüresedett, a május havi közgyűlésen fogják betölteni. A pályázati kérvényeket május 6-ig kell beadni.

Huszonöt év után. A kir. kath. főgymnasiumban ezelőtt 25 évvel, 1878-ban érettséget tett egyének ez év július havában találkozni fognak városunkban. A program, sőt még a nap sines határozottan megállapítva, de bizonyos, hogy július hónap elején lesz és pedig vagy 2-ik, vagy 5-én. A gymnasiumnak még életben levő akkori tanárai szintén meglesznek hívva. Megállapodás után a végleges programot közölni fogjuk.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Domokos* István tokaji állampénztári gyakornokot, *Domokos* Lajos közkórházi főgondnok fiát, jelenlegi állomáshelyére állampénztári tisztté nevezte ki.

Az ügyvédi kamarából. A szatmárnémeti ügyvédi kamara néhai *Földváry* Sándor mátiszkalkai ügyvéd irodája részére dr. *Szücs* Sándor szatmárnémeti lakos ügyvédet rendelte ki ügygondnoknak.

Tavaszi közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága május 7-én, délelőtt 10 órakor tartja meg Nagykarolyban a vármegyei székház termében rendes tavaszi közgyűlését. Ezt megelőzőleg az állandó választmány május 5-én délután 3 órakor fog ülésezni.

Nemzeti ünnep. Az ifjuságra ráoktrojált nemzeti ünnepet, április 11-ét az idén sem lehetett megtartani a maga napján, mert vakációnális időbe, épen nagyszombatra esett. Ebből aztán az következik, hogy ahány város van, annyi napon ünneplik a tanulók ennek a különben nevezetes napnak az emlékeztétét, mely azonban nemzeti ünnep számba soha sem fog bele menni a köztudatba. Sőt legtöbbnyire egy és ugyanazon városban is más-más napon ünnepelnek a különböző intézetek tanulói. A kir. kath. főgymnasiumban a mult pénteken tartották a nemzeti ünnepet. *Fechtel* János dr., főgymn. tanár mondott az ifjuságnak szentmisét, ugyanő magyarázta meg az emléknep jelentőségét.

A hitoktatók fizetése. A hitoktatók mozgalmának meglelt a kívánt eredménye, mert a vallás- és közokt. miniszter méltányosnak találta, hogy működésük legalább annyira amennyire méltóbb honoráriumban részesüljön. A mult nap érkezett le a tanfelügyelőséghez a miniszter elhatározása, mely a helybeli állami elemi iskolák hitoktatóinak fizetését a következőleg állapítja meg: A róm. kath. hitoktató 14 órai tanításért 560 koronát, a gör. kath. hitoktatók 8—8 óráért egyenkint 320 koronát, a ref. hitoktatók 20 óráért egyenkint 800 koronát, az izraelita hitoktató 16 óráért 640 koronát fog kapni. Egy óra tehát 40 koronával van díjazva. Valamivel több a semminél.

Tessék megnézni. Városunk központi választmánya a jövő évre összeállította a képviselőválasztók névjegyzékét, mely május 5-től 25-ig lesz a városházán közszemlére kitéve. Ezen idő alatt kell az esetleges felszólalásokkal élni. Mindenkinek érdekében áll, aki választásra jogosult, hogy utánna nézzen a dolognak, vajjon nem maradt-e ki a listából. Mert az említett határidő után nincs helye a jogorvoslatnak. A névjegyzék szerint 1660 választópolgár van felvéve. A mult évek közül részint halálozás, részint megszűnt jogok címén 168-at hagytak ki és ujonnan felvettek 186-ot, a szaporodás tehát 18 voks. Nem lényegtelen megtudni, kik azok a megszűnt jogon kihagyottak és kiket lehetne még felvenni, akiknek a törvény megadja a jogot, de tévedésből kimaradhattak.

A kath. tanítók. A tizenhátezer kath. tanító nevében működő „magyar kath. tanítók országos bizottsága” dr. *Steinberger* Ferencz apátkanonok, *Ember* Károly elnökök és *Számborovszky* Rezső titkár képviselőtében kérvényt nyújtottak be a magyar képviselőházhoz, melyben hivatkozva arra, hogy az állam ugyanazon szakképzettséget kívánja a felekezeti iskolák tanítóitól, ugyanazon kötelességeket és terheket ró rájuk, miért is arra kéri a magyar képviselőházat, hogy az 1893. évi XXVI. törvényzikket akként módosítsák, hogy az illetékes főhatóság kívánságára a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter kivétel nélkül minden nyilvános iskolában működő tanító fizetését az állami tanítókéval egyenlő összegig egészítse ki.

Társulati közgyűlés. A Széchenyi-Társulat, vármegyénknek ezen elsőrangú kulturális egyesülete, esütörtök délelőtt tartotta meg a városház tanácstermében *Nagy* László alispán elnöklete alatt évi rendes közgyűlést. A tagok érdeklődése rendkívüli volt. Ott láttuk városunk és vármegyénk legelőkelőbb férfait, *Szabó* Norbert nagyprépost, *Hehelein* Károly prépost-kanonokot, *Pemp* Antal kanonokot, *Pap* Géza polgármestert, *Nagy* Béla, és *Kölcsey* Antal nagybirtokosokat, *Majos* Károly anyakönyvi felügyelőt és sokakat az elit közönségből. A közgyűlés megnyitása után *Bodnár* György segédtanfelügyelő olvasta fel az igazgatóság kimerítő jelentését, mely a mult évi működésnek hí tüköre volt. Ezután dr. *Fechtel* János főgymn. tanár tartotta meg nagyhatású emlékbeszédét a társulat alapítója és volt diszelnöke, dr. *Schlauch* Lőrincz bíboros püspök felett. Az elhunyt zseniális főpap rendkívüli alakját teljes nagyságában varázsolta a közönség elé, megkapóan illusztrálva őt a társadalmi tevékenység terén kifejtett nemes buzgalomában. A közgyűlés köszönetet mondott a szónoknak, egyuttal elhatározta, hogy a szép beszédet nemesak jegyzőkönyvében örökíti meg, hanem külön is ki fogja nyomtatni. *Küszner* Albert pénztáros az egyesület vagyoni mérlegét ismertette. *Pap* Géza polgármestert és *Kende* Zsigmond cs. és kir. kamarást nagy lelkesedéssel alelnököknek választották meg.

Műkedvelői előadás. Az állami iskolai tanítók testülete a városi színházban műkedvelői előadást rendez. Az előadások két estére vannak tervezve, hogy a résztvenni óhajtók ugy a városból, mint a megyéből megjelenhessenek. Az előkészületek már erősen folynak, s élvezetes estekre van kilátás, melyek e hó 28-án és 29-én fogják egybe hozni az érdeklődő közönséget. Jegyeket már most is lehet váltani *Lóvy* Miksa könyvke-

reskedésében. Alsó páholy 12 korona, felső páholy 8 korona.

Tüvész Váralján. Szinyérváralján huszét második napján nagy tüvész pusztított. Tóth Károly kereskedőnek a Bányai-utczában levő üzlete gyuladt ki, s az erős szélben gyorsan terjedt tova a pusztító elem. A lakosság mindent elkövetett meggátlására, de a legnagyobb erőfeszítés is sikertelennek bizonyult, mert a szél hatalmasan élesztette a lángokat. Több ház és melléképület égett le. A kár igen nagy.

Kedvezőbb ajánlat. A város kölesőneinek konvertálása alkalmával a Magyar Jelzálogbank azon kijelentést tette városunknak, hogy ennél kedvezőbb feltétel nem létezhetik és ezt Hieronymi Károly, a város országgyűlési képviselője is megerősítette. Most arról ad hírt a Pénzügyi Szemle, hogy Pozsony városának ugyanaz a bank, ugyanabban az időben sokkal kedvezőbb ajánlatot tett. E végett több polgár megkereste a polgármestert, sőt a tanáchoz is beadványt intézett, hogy a város által elfogadott, de fellebezés alatt álló határozat jóváhagyását akadályozza meg a miniszternél. A polgármester már megkereste Pozsony városát, s ha a hír valóban bizonyul, mindent megtesz a város érdekeinek megvédésére.

Dalestély. A dalegyesület május 2-án tagilletményes dalestélyt tart. A műsor néhány karénekből, továbbá dr. Vajay Irma és Mondik Endre által előadandó douetből fog állani.

Szent József-ünnepély. A kath. leányegyesület az idén is megtartja május hó 10-én szokásos templomi ünnepélyét szent József védőszentje tiszteletére. Ugyanekkor lesz Morgenthal Antal világi elnöknek 10 éves jubileuma, melyet az egyesület társas vacsorával kíván megülni.

Rendkívüli közgyűlés. Városunk törvényhatósága tegnap délután Pap Géza polgármester elnöke mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a régóta szőnyegen levő huszár és tüzér kaszárnya építtetése fölött határoztak. Mint említettük is már, a kaszárnyák felépíttetését a budapesti Grünwald és Schiffer cég kész felépíttetni, ha a hadügyi kormány által fizetendő térdíjat 30 éven keresztül megkapja. Fentartásra a cég 20000 koronát ajánlott meg. A közgyűlés az építtetésre vonatkozó ajánlatot elfogadta, a fentartásra felajánlott 20000 koronát pedig a végleges szerződés megkötéséig is, a cég részéről kötelezőnek jelentette ki. Előbb egy vegyes bizottság fogja megállapítani a fentartási költséget, a melyet a végleges szerződésbe fognak bevenni. A vállalat biztosításául az építtető cég tartozik az építési összeg 10%-át a közpénztárba befizetni.

Hivatalos vizsgálat. A székesegyház déli tornyán már regibb idő óta repedések látszanak, melyek miatt sokan attól tartanak, hogy véletlen szerencsétlenség következhetik be. Jónak látta azért a város a tornyot szakértők által megvizsgáltatni. Ezt a vizsgálatot Erdélyi István városi főmérnök, Tankóczy Gyula főkapitány, Dittler Ferenc építész és Hajdu Károly rendőrfogalmazó szombaton eszközölték Hehelein Károly plébános, prépost-kanonok jelenlétében. A bizottság arra a meggyőződésre jutott, hogy a repedések miatt semmi ok nem lehet az aggodalomra, mindazonáltal elhatározta azokat bevakoltatni, s ha ezután is újabb jelentkezések, csak akkor lesz szükség újabb intézkedésre.

Megnyiták az iskolák. A kanyaró járvány miatt több mint két hónap óta zárva tartott elemi iskolákat holnap végre megnyitják, az óvodák azonban továbbra is zárva maradnak. Ezen intézkedésnek az a magyarázata, hogy a járvány, mely ugyan most sem szűnt meg teljesen, csak mulóféltben van, a lefolyt idő alatt is inkább az apró gyermekek közt pusztított, csak a leg-ritkább esetben fordult elő, hogy iskolás gyermek megkapta volna.

Gőzmotor közlekedés. A szatmár-erdői vasút üzletkezelősége beadványt intézett a városhoz, hogy a villamos üzem helyett gőzmotor közlekedést akar bevezetni a városba és a hegyi uton is ezt fogja használni, minek következtében a viteldíj jelentősen olcsóbb lesz. Kéri a tanácsot a régebben kö-

tött szerződés felbontására. Minthogy a városnak nem áll érdekében ezt a szerződést fentartani, a villamos kocik remélhetőleg már a közel jövőben ki lesznek cserélve ezzel az olcsóbb közlekedési eszközzel.

Egyleti közgyűlés. A Társaskör közgyűlését vasárnap délelőtt tartotta Verézy Antal elnöke alatt. A megnyitó beszéd után Os-váth Elemér jegyző olvasta fel jelentését a kör múlt évi működéséről, felölelve minden előfordult fontosabb mozzanatot. A kör múlt évi bevétele 8020 K. 83 f., kiadás 6862 K. 57 f. volt, így a maradvány 1158 K. 26 fill. Az összes vagyon 87740 K. 44 fill., melylyel szemben 48102 K. 04 fill. tartozás áll fenn.

Szamosból fogták ki. Mintegy hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett a szép Csata Szeréna eltűnése, kit ugy szülei mint a rendőrség mindenütt összekerestetett. Tegnapelőtt a vasuti hidnál a Szamosból fogták ki hulláját. A szerencsétlen leány anyjával összeszólkosított, s keserűségében a halálba rohant. A szülőket értesítették a szomorú leletről, mely egy hónapig feküdt a víz alatt, fenakadva a rózsák ágai között.

Tüvész. Nagypénteken este eddig ismeretlen okokból Formos beregmegei községben tűz keletkezett, mely az óriási szél által táplálva a község legnagyobb részét elhamvasztotta. Teljesen elégett 62 belsőség, a református templom és torony, a templom belső berendezése, a lakosságnak összes terménykészlete, úgy, hogy a kárvallottak a szó legteljesebb értelmében véginséggel küzdenek. A megindított segélyakció eredményeként a vármegye alispánja 30 métermázsza tengerit, Kohner Jenő az uradalmi főbérletesség kezelője pedig 30 métermázsza rozót, 30 métermázsza burgonyát, 20 szekér szénát és 200 koronát bocsátott a járás főszolgabírójának rendelkezésére kiosztás céljából. Az adományok a járás főszolgabírójához, Horváth Lászlóhoz Munkácsra küldendők.

Postások bálja. A helybeli posta- és távirda személyzet altisztjei május 16-án a Kossuth-kerti kioszkban az özvegyeket és árvákat segítő és temetkezési egyesületek javára táncmulatságot rendeznek. A bál díszelnökei Strasser Lajos és Demjén Sándor, a városunkban levő két postahivatal főnöke. Belépődíj személyenkint 2 korona, családjegy 4 korona. Jegyeket már most is lehet váltani Löwy Miksa és Szűcs József üzletében.

Az a rapport. Csütörtökön délután felköltötte a járőkelők figyelmét, hogy egy díszbe öltözött jóképű bakát oldalfegyverétől megfosztva erős esendőfedezt alatt kísérték végig az utcákon. Két esendőr kivont szuronyral lépdelt utánna, mintha legalább rablógyilkos volna az istenadta. Lehorgasztott fővel, szegyenkezve haladt a esendőrök előtt. Ki tudja, mit gondolnak felőlem ezek az emberek, akik látják, hogy úgy visznek mintegy banditát. A szigorú büntetéstől való félelem bizonyára még jobban kétségbeejtette mint az a szegény, amit ilyen assistentia mellett át kellett szenvednie. Pedig summa summárum annyi büne volt szegény fiúnak, hogy meghosszabbította husvét vakációját. No ha csak ennyi, hát ezzel a kálvária-uttal eléggé megszenvedett érte. Aki nek sikerült megtudni, mekkora nagy bűn terheli lelkét, megessett a szívök a szegény párián, akinek számára aligha lesz kegyelem a kurtavas előtt. A kérlelhetlen „szabályzatnak” se szive, se lelke, könyörület nélkül olvassa rá paragrafusát a legkisebb tévedésre.

A villanyvilágítási bizottság hétfőn délután tartott ülésében tárgyalták a múlt évi zárszámadást, melyet ugy egészében, mint részleteiben tudomásul vettek. Az üzemvezetői állás betöltésére nézve a bizottság az igazgató ajánlatára huszonöt pályázó közül Fájbert Józsefet és Popella Ferenczet hozta javaslatba kinevezésre a tanácsnak.

Hó és fagy. Néhány nap óta nálunk valóságos decemberi időjárás uralkodik. Erős, hideg szél süvölt végig az utcákon, mely pirosra metszi a járőkelők arcát, s őket csaknem magával ragadja. A múlt csütörtökön ismét hó esett, szombaton éjjel pedig olyan hóvihar volt, hogy bátran oda illett volna karácsony tájékára. Másnap reggel meglehetősen vastag hóréteg fedte a háztetőket. Éjjelenként többször gyengye fagy volt.

Méltán lehet ok az aggodalomra, hogy ez az időjárás mindent tönkretesz. Ma már szép tavaszi idő van.

A magyar iskola hajóra Bars vármegye átírata folytán a városi tanács 50 koronát szavazott meg, melyet már el is küldöttek a Budapesti Hirlaphoz, hogy rendeltetése halvéra juttassa.

Kiállítás és lóverseny. A gazdasági egyesület az idén is meg fogja tartani szeptemberben a szent Mihály-napi vásár alkalmából szokásos lóversenyét, sőt most állatkiállítással lesz egybekötve. E felett tanácskoztak a múlt nap az egylet tagjai berendezel Kováts Jenő nagybirtokos elnöke alatt. A program a következőleg lett magállpva: szeptember 26-án délután ügétő verseny, 27-én délelőtt a gyümölcs és konyhakerti kiállítás megnyitása, délután lóverseny, 28-án délután lóvásár a Deák-téren, 29-én lesz az országos vásár, mely tenyész és kanczadíjazzal lesz egybekötve.

Szép élet, vig élet. Ma kezdődik a póttartalékosoknak. A Szamos hidján tul már teljes készenlétben vannak a barakok, várják épeességgel nem a legvigabb hangulatban berukkolt lakóikat. Tizenháromnapi fegyvergyakorlat! Nem olyan sok, mégis úgy tartják, hogy dosztig elegendő belőle. Az idén a behívott póttartalékosok száma sokkal nagyobb, mint rendszeren szokott lenni. A kis slábert újra kívágtá Fejérváry. Ha nem adtok ujonezot, majd gondoskodom én magamról. De a parádénak mégis csak muszály meglenni.

Térzene. Vasárnap délután a gör. kath. husvétü ünnepek alkalmából az István-téren térzene volt, melyet nagy közönség hallgatott végig. A szép előadás után az ezredparancsnok meglegedésének kifejezéséül a zenekar tagjait sörrrel és szivarral vendégelte meg.

A férj bosszuja. Törökfalva szatmármegyei faluban Oppe Grigor lelőtte felesége csabítóját, Orlován János ottani községi bíró fiát. Orlován nyomban meghalt, Oprét a esendőrök letartóztatták.

Mühle Vilmos temesvári magkereskedő, cs. és kir. udvari szállító jönevű és nagykiterjedésű üzletét szívesen ajánljuk a közönség pártfogásába. Az általa szállított magvak kitűnő csiraképeségüeknek bizonyultak, melyekhez szakszerű tollal megírt kertészeti utasításokat csatol. Ezek segélyvel bárki virágzó kertészettel üzhet szakember segítségé nélkül is. Bárminő, szakmájába vágó megrendelést lelkiismeretesen és gyorsan teljesít. Rövid címe: Mühle Vilmos magkereskedő, Temesvár.

Szentgyörgynapi vásár. Országos vásárunk szent György napjára következő kedden és szerdán, vagyis e hó 28 és 29-én fog megtartatni.

Vuja János cipő raktára Szatmár-Deák-tér Keresztes András ur házában, Mertz József ur mellett. Ajánlom a nagyérdemű közönségnek szíves figyelmébe az ujonnan érkezett tavaszi és nyári cipő ujdonságaimat a legszolidabb árban. 2-10

A tisztelt olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztálysorsjeggyűjtőde hirdetésére.

Lóosztályozás. A vármegye területén a lóosztályozást a következő napokon ejtik meg. Az első bizottság, a melynél a katonaság részéről Füzeseszy Elemér cs. és kir. huszárkapitány működik közre, a lóosztályozást április 22-én N.-Majtény, 23-án K.-Majtény, 24-én Gecse, 25-én M.-Terem, 27-én Er.-Endréd, 28-án Er.-Körtvélyes, 29-én Penészlek, 30-án M.-Petri, május 1-én Szaniszló községben, 2-án N.-Károly városban, május 4-én Kaplony, 5-én Kálmánd, 6-án Iriny, 8-án Csanálos, 9-én Vállaj, 11-én Fábriánháza, 12-én Hodász, 13-án Mátészalka, 14-én N.-Hodos községben eszközli, a második bizottság, a melynél Halászy Dezső cs. és kir. huszárkapitány működik közre, a következő utiterv szerint működik: Április 22-én Porcsalma, 23-án Csengerben, 24-én Csegöld községben, 25-én Szatmárnémetiben, 27-én Jánk, 28-án Matolcs, 29-én F.-Gyarmat, 30-án Cseke, május 1-én Kölcse, 2-án N.-Palád, 4-én Homok, 5-én Sárköz, 6-án Batiz, 8-án Pettyén, 9-én Töke-terebes, 11-én Kr.-Béltek, 12-én Erdőd, 13-án

Hirip, 15-én Bikszád, 16-án Avasujváros, 18-án, Sz. Váralja, 19-én Remetemező, 20-án Erdőszáda, 22-én Misztóifalu községben, 25-én Nagybánya városában az oda beosztott községekre nézve, 28-án N.-Somkut, 29-én Szakálasfalu és 30-án Hosszufalu községekben.

Ismét veszett kutya. Németiben pár napig veszett kutya barangolt, amely hétfőn három iskolás fiút harapott meg. A gyermekeket a közpórházba vitték ápolás végett.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer db. két éves csemete ára 6 frt., elegendő kétszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvasagságúak. Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb. stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra kulcsal zárhatóan keríthetők körül. Főelőnye még az is, hogy május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető.

Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek.

Bővebb tájékoztatás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező lapon tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordíthatnák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Czím: „Ermelléki Első Szőlőültvény-Telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

Tóth Albert

KÉPFESTÉSZETI, SZOBRÁSZATI, OLTÁR ÉPÍTÉSI ÉS ARANYOZÓ MŰTERME

☞ SZATMÁRON, ☞

Készíték oltárokat, szószékeket szentsirokat, Lurdesi barlangokat és aekonosztásokat. Régi oltárok aranyozását *kitisztitom* és *kijavitom*. Továbbá műtermemben készíték szobrokat mindenféle nagyságban és kivitelben u. m. *fából, mákóból és gypszből*. Festék *oltárképeket*,

templommenyezetet, stáció és *zászló képeket* művészi kivitelben. Festék mindenféle felekezeti templomokat. Továbbá *termeket, épületeket, szobákat*, elvállalok mindennemű *mázoló munkát, tapetázást, czimer* és *czégfestést, czégirást*, mindenféle aranyozást *üveg, czég, tábla festését* és tükkörfényű *aranyozását*, a legjutányosabb árakban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

A munka megtekintésénél utikölt-seget nem számítok fel.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicagoí aratógépgyár.)

KNECHT, J. E. igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy” marokkrakó aratógép, fúkaszálógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla” kéveköttófonal gyártmányai. Évi gyártmány 362.000 gép.

3-12

A XII-ik m. kir. szab. osztályosorsjáték nyereményeinek sorozata.
110,000 sorrj. 55,000 nyerem.
Minden 2-ik sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg
1 millió korona.

A nyeremények középszámban fizettettek ki.	Köröna.
1 jutalom	600000
1 nyer. á.	400000
1	200000
2	100000
1	90000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

Felhivás

a XII-ik

m. kir. szab. Osztályosorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május 22 és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész egy fél egy negyed egy nyolczad
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása czéljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűtődjéje.

BUDAPEST,

VI., Kossuth Lajos-utca 11. sz.

GAEDICKE szerencsége

ÓRIÁSI!

A következő főnyereményeket fizettem ki eddigelő b. ügyfeleimnek:

600000	korona	62551.	sz.
400000	”	33464.	”
400000	”	11119.	”
400000	”	28916.	”
100000	”	42758.	”
100000	”	49878.	”
100000	”	87991.	”
70000	”	60911.	”
60000	”	17357.	”
60000	”	78863.	”
60000	”	82528.	”
60000	”	97263.	”
30000	”	6920.	”
30000	”	38691.	”
30000	”	90664.	”
25000	”	23481.	”
25000	”	30049.	”
20000	”	28950.	”
20000	”	33402.	”
20000	”	35862.	”
20000	”	44410.	”
20000	”	60781.	”
20000	”	78848.	”
20000	”	88974.	”
15000	”	57734.	”
15000	”	77950.	”
15000	”	82506.	”

24 á	10000 K	=	240000
46 á	5000 K	=	230000
292 á	2000 K	=	584000
599 á	1000 K	=	599000
883 á	500 K	=	441500

Eladó birtok.

480 magyar hold szántóföld,
közel a vasúthoz,
Szatmármegyében,
esetleg jófékvésű kisebb fővárosi ingatlanra elcserélhető.

Bővebbet a tulajdonosnál, Budapest, Thonet udvar, II. emelet, 23.

Olcsó pénz.

Birtok parcellázás!

A Budapesten székelő Magyar Országos Központi Takarékpénztár és a Debreczeni Első Takarékpénztár tulajdonosok megbízása folytán rendkívüli kedvező feltételek mellett bérbeadjuk vagy eladjuk

holdankinti parcellákban is

1) Nagy-Ar községben (Szatmár vármegye f.-gyarmati járás) levő.

2) Aranymező-községben (Szoldok-Doboka vármegye csáki-gorbi járás) levő vasúti állomással bíró 180 hold szamos menti birtokot, lakház és gazdasági épületekkel.

1400 holdas birtokot,

(legmodernebb emeletes kastély, kiválóan gondozott park és gazdasági épületekkel.)

Ezzel kapcsolatosan értesítjük a n. é. közönséget, hogy **budapesti és külföldi első rangú pénzügyintézetnél 15-70 évig terjedő**

olcsó törlesztéses kölcsönt

nyújtunk 600 koronától a legmagasabb összegig, a **legrövidebb idő alatt** az ingatlan $\frac{3}{4}$ értékéig; továbbá:

- 1) Szerezünk olcsó személyi és váltóhitelt.
- 2) Elvállaljuk birtokok parcellázását, birtokok és házak eladását, vételét.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékileg bejegyzett cég, **BANKBIZOMÁNYOSOK.** Szatmári iroda: Arpád-utca 20. Telefon sz. 16.

Olcsó pénz.

Ingyen és bérmentve kap mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4550 " "	150
4550 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

KIVÁLÓ SZERENCSE TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad $\frac{1}{8}$ frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed $\frac{1}{4}$ " 1.50 " 3.—
egy fél $\frac{1}{2}$ " 3. " 6.—
egy egész $\frac{1}{1}$ " 6. " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal de legkésőbb

f. é. május hó 2-ig

bizalommal hozzánk küldeni

TÖRÖK A. és TÁRSA

bankháza

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb oszt. sorsjáték-üzlete

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körut 46a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

" 2. Muzeum-körut 11.

" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TÁRSA BANKHÁZA BUDAPEST.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem } A nem tetsző törlendő.
} postautalvánnyal küldöm }
} melékelem bankjegyekben (bélyegekbén)

Pontos cím: {
.....
.....
.....

PÁZMANY-SAJTÓ KÖNYVNYOMDA

SZATMÁR, Rákóczy u. 25.

Készít mindennemű nyomdai szakba vágó munkákat a **legjutányosabb árak** mellett.

Vidéki megrendeléseket azonna készít s továbbít.

EGYHÁZI, ISKOLAI nyomtatványokból NAGY RAKTÁR.
IRODAISZEREK s PAPIROK a
LEGOLCSÓBB ÁRON
szerezhetők be.

Ugyanitt rendelhető meg a
„H E T I S Z E M L E”

politikai lap is,
melynek előfizetési ára egész évre
6 kor. Tanítók- és iparosoknak 4 kor.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

és szájvíz.

Fogorvosi műtermem

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, **készítik: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.**

!!! Kivánatra szájpad nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabbban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.
Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

és szájvíz.

Tüzifa-eladás.

2 éves vágásu

első rendü

hasáb,- eser,- bükk- és gyertyán

köbméterje:

a Sz.-Gőzfűrés melletti raktárban — 5.35

házhoz szállítva — — — 5.75

10 köbméter vételnél a raktárban 52 kor.

„ „ házhoz szállítva 56 „

Legkevesebb 2 köbméter szállítható.

Megrendelhető a **Szatmár-erdői h. é. vasut üzletkezelőségénél, Szatmár, Deáktér 24 sz. és a Szatmár-Németi-i ipari hitel-szövetkezet árucsarnokában Deák-tér 5. sz.**

Őszi és téli idény!!

PÁSKUJ IMRE

Szepességi gyepen fehérített len-vásznak, damaszk asztal- és ágyneműk gyári árakban, valamint szepes-igloi pamutvásznak és sifonok. Erdélyi gyapjuszövetek férfi öltözetekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

HAZAI IPARCSARNOKA
SZATMÁRON.

Saját készítményű fehérneműim az ezredéves országos kiállításon jeles munka, versenyképesség és új iparág fejlesztésért milleniumi éremmel kitüntetve.

Női, férfi, leány- és fiú-fehérneműk gyára.

Nagy raktár a híres pécsi keztyűkből, női derékfűzőkből (Miederekből) nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esőernyők, nyakendők, gallérok, kézelők stb.

Székelyföldi és bánáti házi iparezickek. Szőttes női és férfi mosókelmék, minden fajtájú **divatos női ruhakelmék**, reverendaanyagok férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött keztyűk, budai és székesfehérvári kékfestő és minden színű divatos erettonok, vollek, zseftek és battistok; kalotaszegi „varrottások”, bánáti e. -zékely kötények, függönyök, ágy- és asztalterítők, kezdett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok matrácok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben a legrövidebb idő alatt készítettnek.

Női és férfi ruhák és fehérneműk varratását vállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre

bérmentve küldök.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse 1. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapucni-mok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **szövetek méter száma** is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után **o l e s ó n** szállíthatnak
Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

